خبر

مدیرعامل کشتیرانی: تحریم برداشته نشده است

● **ایلنا:** مدیرعامل و رییس هیات‌مدیره کشتیرانی جمهوری اسلامی گفت: شرایط بیمه‌های کشتی پس از توافقات صورت‌گرفته تغییری نداشته است و کمافی‌السابق ادامه دارد همچنین در صورتی‌که تحریم‌ها برداشته شود خطوط کشتیرانی را تا اروپا ادامه خواهیم داد در غیر این صورت برنامه‌ای برای سال جدید نداریم. محمدحسین داجمر در خصوص وضعیت بیمه کشتی‌های خارجی بعد از توافقات ژنو اظهار کرد: به دلیل عدم اطمینان از شرایط و مدت کوتاه قراردادها رغبتی از سوی کشورها وجود ندارد.

معاون «آبفا»:

۱۷ کلانشهر با بحران آب و جیره‌بندی مواجه هستند

● **تسنیم:** معاون نظارت بر بهره‌برداری آبفای کشور گفت: هم‌اکنون ۱۵ تا ۱۷ شهر و ۱۷ کلانشهر کشور با بحران جدی کم‌آبی و امکان جیره‌بندی در مصرف آب مواجه هستند که در این راستا ۴۲هزارکیلومتر از شبکه‌های آبرسانی شرکت آبفا نیاز به بازسازی دارد. حمیدرضا تشیعی دیروز در همایش ملی معاونان بهره‌برداری شرکت‌های آب‌وفاضلاب کشور در خرم‌آباد اظهار کرد: خشکسالی در سال‌های اخیر در کشور سبب شده تا شرکت‌های آب‌وفاضلاب کشور امکان ارایه خدمات مطلوب را به مشترکان خود نداشته باشند.

رییس سازمان هواپیمایی کشوری:

تا ۱۴۰۴ به ۵۷۰ فروند هواپیما نیازمندیم

● **تسنیم:** رییس سازمان هواپیمایی کشوری با اشاره به نیاز ۳۵میلیارددلاری کشور برای تامین ۵۰۰ فروند هواپیما تا ۱۲سال آینده گفت: کاهش ۳۰درصدی قیمت بلیت هواپیما پس از ۲۰سال یکی از اثرات آزادسازی قیمت‌هاست. به گزارش روابط‌عمومی سازمان هواپیمایی کشوری علیرضا جهانگیریان با بیان اینکه تا پایان سند چشم‌انداز نیاز به ۵۷۰ فروند هواپیما داریم، گفت: از این تعداد هواپیما ۵۰ فروند از ناوگان هوایی حاضر تامین می‌شود و مابقی تا آن زمان از رده خارج هستند که با یک حساب سرانگشتی می‌توان دریافت که برای تامین ۵۰۰ فروند هواپیمای دیگر باید ۲۵میلیارددلار در ۱۲سال آینده سرمایه‌گذاری کنیم که هر سال آن ۲/۱میلیارددلار است.

مسکن و خوراکی‌ها پا پس کشیدند

بار تورمی «اثاث خانه» روی گرده خانوار

شرق: تورم خانوار تغییر شکل داد. فقط کافی است آمار چهار سال قبل را کنار آخرین آمار اعلامی توسط بانک مرکزی بگذاریم تا این تفاوت دیده شود. تا پیش از این خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها بیشترین تورم را به خانوار تحمیل می‌کردند البته مسکن هم کم از این گروه نداشت و در فاصله بسیار ناچیزی از خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها تورم را به خانوار تحمیل می‌کرد، به‌ویژه در سال‌هایی که قیمت مسکن اوج می‌گرفت. بررسی‌های «شرق» نشان می‌دهد، در سال ۸۹ یعنی سالی که فاز اول قانون هدفمندی یارانه‌ها اجرا شد، بیشترین تورم در گروه بهداشت و درمان اتفاق افتاد. بانک مرکزی نرخ رشد تورم بهداشت و درمان خانوار در سال ۸۹ را حدود ۲۰درصد اعلام کرده است. دومین رشد محسوس در این سال در گروه رستوران و هتل رخ داد. میزان تورم این گروه ۱۶/۷درصد اعلام شد. در این سال گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها هم فشار مضاعفی را به خانوار تحمیل کرد. تورم این بخش به میزان ۱۶/۲ درصد بود. در این سال بانک مرکزی تورم را ۱۲/۴ درصد اعلام کرد که سه گروه بهداشت و درمان، رستوران و هتل و خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها همگی از تورم میانگین این سال بیشتر بوده‌اند. البته گروه‌های دیگری مانند حمل‌ونقل و تحصیل هم بودند که تورم آنها از تورم کل سال ۸۹ بیشتر بود اما مقدار آن قابل توجه نبود. حتی گروه‌هایی هم بودند که کمترین میزان تورم را تجربه کردند که می‌توان به مسکن و سوخت‌ها با تورم ۷/۳ درصد اشاره کرد. در این سال تنها گروهی که تورم منفی را تجربه کرد ارتباطات بود که بانک مرکزی میزان آن را منفی ۰/۲درصد اعلام کرد. در سال ۹۲ بیشترین تورمی که خانوارهای ایرانی تجربه کردند در بخش اثاث و وسایل منزل بود. تورم این بخش ۵۲/۹ درصد است که نسبت به تورم میانگین سال ۹۲ بیش از ۱/۵ برابر افزایش نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر که قیمت دلار در کمتر از دو سال بیش از سه برابر شد، تورم وسایل خانگی هم رخ نمایاند. قسمت اعظم وسایل و اثاث منزل را واردات تشکیل می‌دهد که با ارز بیش از سه‌هزارتومان راهی بازار ایران شدند. گروه دوم که تورم زیادی را به خانوار تحمیل کرد، کالاها و خدمات متفرقه است. تورم این گروه با اختلاف جزیی از گروه اول حدود ۵۰/۶ درصد عنوان شده است. تورم پوشاک و کفش هم خانوار را آزرد. تورم ناشی از پوشاک و کفش حدود ۴۸/۵درصد اعلام شده که نزدیک به تورم اثاث منزل است. ابتدای سال‌جاری بانک مرکزی تورم سال ۹۲ را ۳۴/۷ درصد اعلام کرد که در مقایسه با سه گروه دارای تورم بالا فاصله زیادی دارد. کارشناسان اقتصادی معتقدند، اگر مسکن وارد رکود نمی‌شد یکی از تورم‌های سال ۹۲ بی‌شک تورم مسکن بود. با این حال هر زمان که تغییری در هر بخش از اقتصاد پیش آید، این تغییرات به وضوح در اقتصاد خانوار هم هویدا می‌شود.

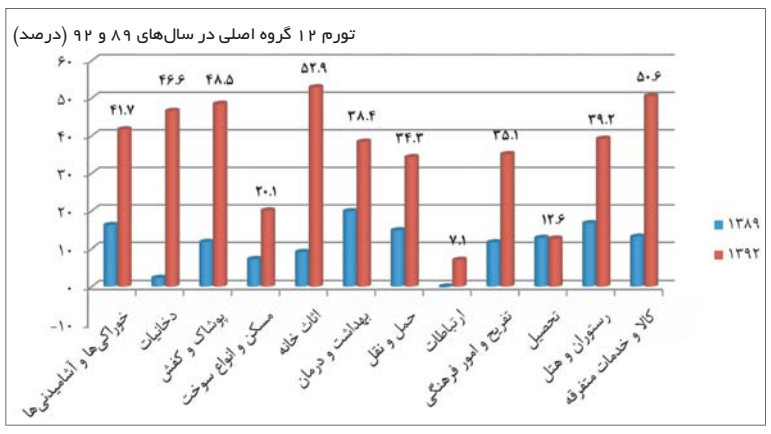

بهره ما از بهره‌وری

احمد فرهادی
کارشناس اقتصادی

آغازین روز خرداد به‌عنوان روز ملی بهره‌وری نام گرفته است، بهره‌وری در ایران واژه غریبی است، و قرابت عجیبی هم آغازین روز خرداد امسال با این واژه یافته؛ روز ملی بهره‌وری، مصادف با یک روز نیمه‌تعطیل است درست مثل خود بهره‌وری! از این جناس که بگذریم لغت بهره‌وری بسیار پرطمطراق است. همه به‌دنبال آنند، اما کمترین نقشی را چرخه اقتصادی دارد. بیش از آنکه در «نهاد» سازمان‌ها جاری باشد؛ به «نماد» سازمان‌ها بدل شده است! واژه‌ای که حداقل در مورد آن نه اختلافی است و نه چالشی، همه آن را تصدیق می‌کنند و مخالفی ندارد، اما با این‌همه اجماع بر سر این واژه، بهره‌وری در ایران کم‌فروغ است و شاخص‌های بهره‌وری وضعیت مناسبی را در سطح ملی و بخشی نشان نمی‌دهند. مقایسه آمار منتشره در دو سال ۵۵ و ۸۶ نشان می‌دهد که بهره‌وری کل عوامل سالانه یک‌درصد کاهش داشته است، این کاهش در صورتی رخ داده که سطح سرمایه و فناوری ارتقا پیدا کرده، کمتر کشوری در چنین وضعیتی به‌سر می‌برد.

شاید گمان کنید که مشکل از ساختارها یا عدم توجه لازم در سطح کلان به موضوع بهره‌وری است اما چنین نیست؛ از سال‌های پیش از انقلاب در این زمینه اقدامات بسیاری انجام شده است. به‌لحاظ ساختاری، ساختارهای خوب و معتبری برای ارتقای بهره‌وری در کشور ایجاد شد. ایجاد سازمان مستقل زیرنظر رییس‌جمهور، برای بهره‌وری جایگاه رفیعی است. در برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم قوانین بسیار خوبی برای بهره‌وری تعریف شده است. با این حال بازده‌مان در بهره‌وری چندان خوب نیست به‌طوری که به صراحت می‌توان گفت که بهره‌وری سهمی در اقتصاد ایران ایفا نمی‌کند

مساله اینجاست که چرا با وجودی که روی این موضوع اتفاق‌نظر وجود داشته و ساختارهایی هم برای آن دیده شده اما در عمل نتوانسته‌ایم به اهداف موردنظر برسیم؟ چرا با وجودی که تلاش‌های متنوعی در سال‌های گذشته در موضوع بهره‌وری داشته‌ایم، نتوانستیم در بهبود بهره‌وری کشور به میزان قابل‌اعتنایی دست پیدا کنیم؟ آماری از APO (سازمان بهره‌وری آسیا) نشان می‌دهد که بین ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۵ کشور کره در سال ۱۹۸۰ حدود دو هزار و ۵۸۱دلار درآمد سرانه داشته که در همان زمان این میزان درآمد برای ایران دو هزار و ۸۶۹دلار بوده است. در سال ۲۰۰۵ این رقم برای کشور کره به ۲۲هزاردلار رسیده در حالی که برای ایران به هفت‌هزار و ۸۰۰دلار رسیده است. درواقع این آمار به‌خوبی نشان می‌دهد که یکی از خلأهای اقتصاد ایران بی‌توجهی به مفاهیم بهره‌وری است. با وجود تاکید قوانین برنامه بر استفاده از مفاهیم بهره‌وری در راستای ارتقای بهره‌وری و به‌دست‌آوردن سهم قابل‌توجهی از رشد کشور از طریق بهره‌وری کل عوامل تولید تبلوریافته در تبصره ۳۵ قانون برنامه دوم هیچ اتفاقی در این حوزه نیفتاد. ماده ۵ قانون برنامه چهارم و ۷۹ قانون برنامه پنجم هم به موضوع ارتقای بهره‌وری اختصاص یافته است، در حالی که عملا باز هم هیچ اتفاقی نیفتاده است.

تجربه جهانی نشان داده است کشورهایی که سرآمد رشد اقتصادی در دهه‌های گذشته بوده‌اند، در افزایش بهره‌وری عوامل تولید، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. به‌عنوان مثال، بر اساس گزارش سازمان بهره‌وری آسیایی، اقتصاد چین در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ میلادی شاهد رشد متوسط ۹/۴درصد بهره‌وری نیروی کار بوده است. برپایه همین گزارش، در همین دوره اقتصاد چین به‌طور متوسط سالانه ۹/۳درصد رشد کرده است که از این میزان رشد، تنها چهاردرصد ناشی از رشد نیروی کار، هفت‌درصد ناشی از افزایش به‌کارگیری از فناوری اطلاعات، ۴۵درصد ناشی از انباشت سرمایه و ۴۴درصد ناشی از افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید بوده است. به بیان دیگر، از رشد سالانه ۹/۳درصدی اقتصاد چین، ۴/۲درصد ناشی از انباشت سرمایه و ۴/۱درصد ناشی از رشد بهره‌وری بوده است. به بیان دیگر، رشد سریع اقتصاد چین مدیون انباشت سرمایه و رشد بهره‌وری است.

در چرایی کم فروغی بهره‌وری در ایران عده‌ای اقتصاد نفتی را عامل می‌دانند و معتقدند تا زمانی که اقتصاد ایران اسیر دلارهای نفتی است، نمی‌توان به بهبود بهره‌وری امید داشت. به باور آنها بخش بزرگی از درآمد دولت از طریق فروش منابع نفتی تامین می‌شود.

ادامه در صفحه ۶

گذر

وام برقی دولت به مردم

● **مهر:** معاون وزیر نیرو با اشاره به ارایه تسهیلات بلاعوض برای احداث نیروگاه‌های برق خورشیدی در ساختمان‌های خانگی، اعلام کرد: وزارت نیرو آمادگی دارد ۴/۵میلیون‌تومان به ازای هر کیلووات‌ساعت قدرت نصب‌شده نیروگاه خورشیدی، تسهیلات بلاعوض به مردم پرداخت کند. هوشنگ فلاحتیان با تاکید بر اینکه هم‌اکنون قیمت تمام‌شده تولید انتقال و توزیع هر کیلووات برق حدود ۷۰۰تومان است که آن را کمتر از ۵۰تومان به ازای هر کیلووات‌ساعت می‌فروشیم، تصریح کرد: این در حالی است که هزینه تولید هر کیلووات ساعت برق تجدیدپذیر بادی و خورشیدی در کشور حدود ۴۴۴تومان است.

جریمه متری تاخیر کار پیمانکاران مسکن مهر آغاز شد

● **فارس:** مدیرعامل شهر جدید پرند از آغاز جریمه پیمانکاران بدحساب در مسکن مهر خبر داد و گفت: جریمه پیمانکاران مسکن مهر به صورت متری از آنها دریافت خواهد شد. باران هاشم‌زهی ادامه داد: تاخیرات را کلا یکجا کم می‌کنیم و از این به بعد از آنها ضمانت می‌گیریم که باید طبق برنامه زمان‌بندی واحدهای مسکونی را تحویل دهند.

شرایط جدید خرید بنزین ۷۰۰تومانی

● **مهر:** ۶۰ لیتر سهمیه بنزین نیمه‌یارانه‌ای خودروهای شخصی با قیمت ۷۰۰تومان تا ساعت ۲۴ امشب در حالی واریز می‌شود که این سهمیه تنها با به پایان‌رسیدن ذخیره بنزین ۴۰۰تومانی کارت‌های هوشمند سوخت قابل برداشت خواهد بود.

ورود شتر به کشور ممنوع شد

● **ایسنا:** مدیرکل دامپزشکی استان کرمان گفت: در ماه‌های اخیر تلفات شتر در جنوب استان کرمان و ایرانشهر داشتیم اما بر اساس بررسی‌ها، تاکنون هیچ ارتباطی در زمینه ویروس کرونا دیده نشده و علت تلفات، عفونت‌های ناشی از تغییرات آب و هوایی بوده است. «رشیدی» اظهار کرد: این بیماری از سال ۲۰۱۲ مطرح است و هم‌اکنون در عربستان وجود دارد و یکی از بحث‌ها این است که بیماری مشترک بین شتر و انسان بوده و قراینی در این زمینه وجود دارد. با توجه به اینکه بخشی از نیاز استان از طریق واردات شتر از سیستان‌وبلوچستان بوده، هم‌اکنون با توجه به خطر بیماری کرونا، سازمان دامپزشکی دستور اکید برای مراقبت از بیماری‌های شتر داده و طبق بخشنامه به استان‌های مرزی و استان کرمان، هم‌اکنون ورود شتر به استان و کشور ممنوع شده است.